

Konu:

DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

19.09.2018 tarih ve 30540 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmelik ile “Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” maddelerinde aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

1. Yönetmelikteki “Firma” tanımı aşağıdaki gibi değiştirilmiştir. Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsleri, kamu iktisadi teşebbüsleri ve yükseköğretim kurumları Yönetmelik kapsamına alınmış, gerçek kişiler yönetmelik kapsamından çıkarılmıştır.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

g) Firma: Bildirimle yükümlü olan, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki <u>gerçek ve tüzel kişileri</u>	g) Firma: Bildirimle yükümlü olan gerçek kişiler ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki özel hukuk tüzel kişilerini, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüslerini, kamu iktisadi teşebbüslerini ve yükseköğretim kurumlarını,
---	---

2. Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, bunların bağlı işletme ve idareleri ile yükseköğretim kurumları Yönetmelik kapsamındaki bağımsız denetimden muaf tutulmuştur.

Yönetmeliğin “Yükümlülük” başlıklı 5. Maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“(6) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, bunların bağlı işletme ve idareleri ile yükseköğretim kurumlarına bu Yönetmeliğin bağımsız denetime ilişkin hükümleri uygulanmaz.”

3. Yönetmeliğin “Bildirim usulü” başlıklı 6. Maddesinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır. Düzenlemeler ile **ara dönemde yapılacak bildirimlere dair süre bir ay uzatılmıştır**. Buna göre 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için bildirimler takip eden birinci ayın sonuna kadar değil, **ikinci ayın sonuna** kadar verilebilecektir. Ayrıca özel hesap dönemine tabi olan mükellefler için düzenleme yapılmıştır.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

(3) Bildirimler, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden birinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanır.	(3) Bildirimler, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden ikinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanır. (4) Özel hesap dönemi uygulayan firmaların bildirimleri, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın üçer aylık dönemlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden ikinci ayın sonuna kadar, yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanır.
---	---

4. Yönetmeliğin “Bağımsız denetim” başlıklı 7. Maddesinde yapılan düzenleme aşağıdaki gibidir. Düzenleme ile **bağımsız denetimin izleyen yılın** en geç 31 Mayıs tarihine kadar tamamlanacağı ifadesi izleyen yılın **beşinci ayının sonuna** kadar şeklinde değiştirilmiştir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

(1) Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetimi, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil, denetçi tarafından KGK düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın 31 Mayıs tarihine kadar tamamlanır	(1) Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetimi, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil, denetçi tarafından KGK düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın beşinci ayının sonuna kadar tamamlanır.
---	--

5. Yönetmeliğin “Sistemik Risk Veri Takip Sistemi” bölümünde yer alan 9. Maddesinde yapılan düzenlemeler aşağıdaki gibidir.

Değişiklik öncesi madde metni:

Değişiklik sonrası madde metni:

<p>(2) Sistemin işletimi, Banka adına ve vereceği talimatlar doğrultusunda destek kuruluşu tarafından gerçekleştirilebilir. Destek kuruluşu, Sistemdeki bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür.</p>	<p>(2) Sistemin işletimi, Banka adına ve vereceği talimatlar doğrultusunda destek kuruluşları tarafından gerçekleştirilebilir. Destek kuruluşları, Sistemdeki bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür.</p>
<p>(6) Sistem kullanıcıları, Sistemin genel ağ sitesi üzerinden elektronik imza oluşturma aracı ile kayıt olarak aktif kullanıcı olur. Sistemin MERSİS entegrasyonu ile firma ön bilgileri dolu olarak getirilir.</p>	<p>(6) Sistem kullanıcıları, Sistemin genel ağ sitesi üzerinden elektronik imza oluşturma aracı ile veya Sistemde belirlenen güvenlik adımları izlenerek kayıt olarak aktif kullanıcı olur. Sistemin MERSİS entegrasyonu ile firma ön bilgileri dolu olarak getirilir.</p>
<p>(7) Banka, Sisteme ilişkin veri formunu, kullanıcıları veya Sistem ile ilgili açıklama formunu gerektiğinde değiştirebilir.</p>	<p>(7) Banka, Sisteme ilişkin bildirim ve denetim ile ilgili süreleri, destek hizmet kuruluşunu, kullanıcıları, bildirim usulünü, veri formunu, denetlenmesi gereken veri formu kalemlerini veya Sistem ile ilgili açıklama formunu gerektiğinde değiştirmeye ve özel hesap dönemi uygulayan firmalar, acz halindeki firmalar ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen firmalar için durumlarının gerektirdiği uygulamaları tesis etmeye yetkilidir.</p>

Saygılarımızla,

**DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge, Direktör

gogredik@mazarsdenge.com.tr

YÖNETMELİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**DÖVİZ POZİSYONUNU ETKİLEYEN İŞLEMLERİN TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI TARAFINDAN İZLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE
ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1 – 17/2/2018 tarihli ve 30335 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Döviz Pozisyonunu Etkileyen İşlemlerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Tarafından İzlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“g) Firma: Bildirimle yükümlü olan gerçek kişiler ile 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan banka ve finansal kuruluşlar haricindeki özel hukuk tüzel kişilerini, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler ile bunların bağlı işletme ve idareleri ile sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüslerini, kamu iktisadi teşebbüslerini ve yükseköğretim kurumlarını,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(6) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler, bunların bağlı işletme ve idareleri ile yükseköğretim kurumlarına bu Yönetmeliğin bağımsız denetime ilişkin hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Bildirimler, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgilinin yılın 31 Mart, 30 Haziran ve 30 Eylül tarihlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden ikinci ayın sonuna kadar ve 31 Aralık tarihinde sona eren yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanır.”

“(4) Özel hesap dönemi uygulayan firmaların bildirimleri, finansal raporlama çerçevesine uygun olarak ilgili yılın üçer aylık dönemlerinde sona eren ara hesap dönemleri için takip eden ikinci ayın sonuna kadar, yıllık hesap dönemi için takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tamamlanır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Yıllık hesap dönemine ilişkin bildirilen verilerin denetimi, bu verilerin ara dönemlerde bildirilen veriler ile tutarlılığının denetimi de dahil, denetçi tarafından KGK düzenlemelerine uygun olarak izleyen yılın beşinci ayının sonuna kadar tamamlanır.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin ikinci, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Sistemin işletimi, Banka adına ve vereceği talimatlar doğrultusunda destek kuruluşları tarafından gerçekleştirilebilir. Destek kuruluşları, Sistemdeki bilgilerin gizliliğini korumakla yükümlüdür.”

“(6) Sistem kullanıcıları, Sistemin genel ağ sitesi üzerinden elektronik imza oluşturma aracı ile veya Sistemde belirlenen güvenlik adımları izlenerek kayıt olarak aktif kullanıcı olur. Sistemin MERSİS entegrasyonu ile firma ön bilgileri dolu olarak getirilir.”

“(7) Banka, Sisteme ilişkin bildirim ve denetim ile ilgili süreleri, destek hizmet kuruluşunu, kullanıcıları, bildirim usulünü, veri formunu, denetlenmesi gereken veri formu kalemlerini veya Sistem ile ilgili açıklama formunu gerektiğinde değiştirmeye ve özel hesap dönemi uygulayan firmalar, acz halindeki firmalar ile yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devredilen firmalar için durumlarının gerektirdiği uygulamaları tesis etmeye yetkilidir.”

MADDE 6 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7 – Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.